

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie
1.3. Departament	Teologie Pastorală
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	MASTER
1.6. Specializarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Doctrină Creștină Comparată		Cod	FTEO.TOR.TES.M.ZO.1.2100.E-9.1	
2.2. Titular activități de curs		Pr. Conf. univ. dr. Nicolae Moșoiu				
2.3. Titular activități practice		Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu				
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³		1	2.6. Tipul de evaluare ⁴	E
2.7. Regimul disciplinei ⁵		O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶			F

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
2	1				3
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
28	14				42
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat ⁹					5
Examinări ¹⁰					8
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSIsem)					58
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					42
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOADsem + NOSIsem)					100
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite¹³					9

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Studii biblice, Istoria bisericească universală, Patrologie, Dogmatica, Misiune și Ecumenism	
4.2. Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer).	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	6. Participare activă , Lectura suportului de curs Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom
6.1. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Lectura bibliografiei recomandate, Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate, Participare activă Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom

7. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei:5				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
Rî 1	Asimilarea cunoștințelor generale de bază necesare pentru o bună introducere în Doctrina Comparată fapt determinant pentru viitorii preoți și profesori de Religie, deoarece le oferă fundamentul universului lor noetic și modul de raportare la cei de diferite confesiuni, religii sau concepții de viață	Operarea cu concepte fundamentale în domeniul Dogmaticii, al filosofiei, antropologiei și chiar psihologiei religiei;	Studentul/absolventul va gândi autonom și responsabil, va înțelege cât de important este să cunoască învățătura de credință strămoșească pentru a o putea transmite noilor generații și a se putea raporta la cei de diferite confesiuni, religii sau concepții de viață	1
Rî 2	Înțelegerea și evaluarea critică a doctrinelor în contextul istoric și cultural-filosofic în care au apărut, precum și a altor doctrine de natură spirituală sau antropologică	Aprofundarea propriei identități spirituale și identificarea cu ușurință a diferitelor învățături sau concepții de viață contrare Revelației dumnezeiești.	Viitorul preot sau profesor de Religie va cunoaște bine propria identitate spirituală și va aprecia adecvat diversitatea și multiculturalitatea	2

RÎ 3	Deoarece în cadrul disciplinei Doctrina Creștină Comparată se studiază și un capitol despre creație (<i>ktisiologie</i>), masteranzii vor cunoaște elementele de bază ale cosmologiei și biologiei contemporane	Capacitatea de a înțelege și explica similitudinile și deosebirile dintre ktisiologie și cosmologia și biologia contemporană	Viitorul preot sau profesor de Religie va aborda responsabil teme legate de știința și cultura contemporană	1
RÎ 4				
.....				
RÎ n				

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1. Obiectivul general	- Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și a metodelor de bază ale Dogmaticii Bisericii Ortodoxe; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; - asimilarea cunoștințelor generale de baza necesare pentru o buna introducere în Doctrina Creștină Comparată - cunoașterea principalelor doctrine și a contextele lor istorice și cultural-filosofice - asigurarea fundamentelor teoretice necesare unei abordări deopotrivă diacronice și sincrone a gândirii creștine și filosofice
8.2. Obiectivele specifice	Se anticipează că prin studierea disciplinei studenții vor fi capabili: - să definească conceptele de bază din domeniul Doctrinei creștine și a gândirii religioase în general; - să identifice relațiile existente între diferite dogme specifice credinței creștine ortodoxe, dar și din perspectiva diverselor confesiuni creștine, religii și concepții de viață - să înțeleagă formularea dogmelor în contextul istoriei bisericești și a filosofiei antice; - să relizeze conexiuni interdisciplinare pentru o amplă dezvoltare intelectuală și spirituală - să interpreteze manifestarea fenomenele spirituale și psihologice; - să înțeleagă caracteristicile dezvoltării spirituale specifice persoanei în comuniune cu Dumnezeu.

9. Conținuturi

9.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	1.Scurtă introducere în Teologia secolului al XX-lea și începutul secolului XXI.	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoprojector	2

Curs 2	Doctrine și crezuri creștine primare	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 3	Cosmologia din perspectivă biblică și științifică. Raționalitatea lumii. Diferențe confesionale în privința cosmologiei/ktisiologiei	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 4	Teologia – transcendența și misterul ființei lui Dumnezeu și imanența Sa prin lucrările necreate. Theognosia mistic-sacramentală în ambianța ecclesială	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 5	“Imago Trinitatis” - antropologia teologică și întrebările contemporane – interconfesional. Libertatea, demnitatea și responsabilitatea omului în gândirea Părintelui Stăniloae	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 6	Hristologia și Theotokologia - interconfesional – sinteză	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 7	Pneumatologia - interconfesional – sinteză	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 8	Soteriologia interconfesional– sinteză. Sfințenia lui Dumnezeu și participarea noastră la aceasta. Synergia, <i>theosis</i> (“părtași ai dumnezeieștii firi”, 2Pt.1,4) și <i>epektasis</i>	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 9	<i>Ochlos, ethnos</i> și <i>laos</i> - termeni scripturistici importanți pentru doctrina și misiunea Bisericii	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 10	Învățătura de credință ortodoxă din perspectivă ecumenică. Doctrine și tradiții confesionale.	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 11	Locul Ortodoxiei în comunitatea ecumenică.	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 12	Teze ecclesiologice cu implicații ecumenice, Unitatea în comuniune	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Curs 13	“Sobornicitatea deschisă” ca tipologie ecumenică.	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2

Curs 14	Hermeneutica teologică. Învățătura de credință creștină în context post-modern	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector	2
Total ore curs:			28

9.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
Karl Barth și Dietrich Bonhoeffer	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Karl Rahner și Hans Urs von Balthasar	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Wolfhart Pannenberg și Jurgen Moltmann	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Fundamente doctrinare nou-testamentare	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Crezul roman, Crezul niceo-constantinopolitan și Crezul apostolic	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Articole și studii despre antropologie scrise de Părintele Stăniloae	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Articole și studii despre hristologie și theotokologie scrise de Părintele Stăniloae	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Articole și studii despre pnevmatologie și soteriologie scrise de Părintele Stăniloae și comparații cu teologi contemporani străini	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Teologia în context postmodern	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Sfântul Grigorie Palama- învățătura despre energiile dumnezeiești necreate, și receptarea în Occident	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Sinergia, Theosis și epektasis - interconfesional	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Prozelitism sau ethos ecumenic	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Învățătura de credință creștină în context post-modern Diferite abordări	Prezentare, analiză, dezbateri	1
Total ore seminar/laborator		14

10. Bibliografie

10.1. Referințe bibliografice recomandate	Sf. DIONISIE AREOPAGITUL, <i>OPERE COMPLETE</i>, (BUCUREȘTI, 1996) Sf. MAXIM MĂRTURISITORUL, -, <i>Ambigua</i>, în: PSB 80. Sf. GRIGORIE TEOLOGUL, <i>Cele 5 cuvântări teologice ale celui între Sfinți Părintele nostru Grigorie de Nazianz</i> (București 1993). Sf. VASILE CEL MARE, -, <i>Despre Duhul Sfânt</i>, în: PSB. ORIGEN, -, <i>Despre Principii</i>, în: PSB 8 (București 1982).
--	---

Selecție de texte filocalice din F.R. 12 vol.
Selecției de texte patristice din PSB, SC, PG și din:
Beteson, Henry, *The Early Christian Fathers*, Oxford, 1991
Idem, *The Later Christian Fathers*, Oxford, 1991
TEXTE alese din opera Părintelui Stăniloae și a reprezentanților principali ai teologiei secolului XX
STĂNILOAE, D., -, *Teologia Dogmatică Ortodoxă* 3. vol. (București 1998, 2003, 2010).
-, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu* (Craiova 1987, reed., București, 2013).
-, *Iisus Hristos sau restaurarea omului* (Sibiu 1942; Craiova 2013, reed. București, 2013).
BRIA, I., -, *Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică* (București 1999)
-, *Teologia ortodoxă în România contemporană. Evaluări și perspective* (Iași 2003).
-, *Biserica Una Sancta; curs pentru Master*, în: *Revista Teologică* 3 (1995).
-, *Hermeneutica Teologică; curs pentru Master* (Sibiu 2000), Ed. Andreiana, 2009
CRISTESCU, V., -, *Persoanele trinitare și comuniunea dintre ele în teologia Sfântului Grigorie de Nazians* (Iași 2000).
EVDOKIMOV, P., -, *Ortodoxia* (București 1997).
-, *Cunoașterea lui Dumnezeu* (București 1995).
-, *Prezența Duhului Sfânt în Tradiția Ortodoxă* (București 1995).
-, *Înnoirea Spiritului (Târgoviște 1997)*.
-, *Femeia și mântuirea lumii* (București 1995).
FELMY, CHR. K., -, *Dogmatica experienței ecleziale* (Sibiu 1999).
KNIAZEV, A., -, *Maica Domnului în Biserica ortodoxă* (București 1998).
LOSSKY, V., -, *După chipul și asemănarea lui Dumnezeu* (București 1998).
-, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit* (București 1992)
Kell, J.N.D., *Early Christian Doctrines* Londra, 1968)
Early Christian Creeds, Londra, 1960.
MIHOC, V., -, *Șapte tâlcuiri biblice despre Maica Domnului* (Sibiu 2001).
PELIKAN, J., -, *Fecioara Maria de-a lungul secolelor. Locul ei în istoria culturii* (București 1998).
NELLAS, P., -, *Omul animal îndumnezeit* (Sibiu 1994; 2000).
Pleșu, A., *Despre Îngeri*, (București, 2005)
P.S. IRINEU SLĂTINEANUL, -, *Iisus Hristos sau Logosul înomenit* (București 1999).
RADU, D., -, *Caracterul ecclesiologic al Sfințelor Taine*, în: *Ortodoxia* 1-2 (1978) și extras
RĂDUCĂ, V., -, *Antropologia Sfântului Grigorie de Nyssa* (București 1996).
Bosch, David J., *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission* (New York, 2005)
EVDOKIMOV, P., -, *Ortodoxia* (București 1997).
-, *Cunoașterea lui Dumnezeu* (București 1995).
-, *Prezența Duhului Sfânt în Tradiția Ortodoxă* (București 1995).
FELMY, CHR. K., -, *Dogmatica experienței ecleziale* (Sibiu 1999).
FORD, D. (ed.), -, *The Modern Theologians. An Introduction to Christian Theology in the Twentieth Century* (Oxford 2001).
Kelly, J.N.D., *Early Christian Doctrines* (London, 1968)
Idem, *Early Christian Creeds*, (Londra, 1960)
JAROSLAV PELIKAN, *CREDO, GHID ISTORIC ȘI TEOLOGIC AL CREZURILOR ȘI MĂRTURISIRILOR DE CREDINȚĂ ÎN TRADIȚIA CREȘTINĂ*, POLIROM, 2010
MOȘOIU, N., -, *Taina prezenței lui Dumnezeu în viața umană. Viziunea creatoare a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae* (2002).
Idem, (autor coord.), *Elemente de istorie, doctrină și practică misionară- o perspectivă ecumenică*, Ed. Universității "Lucian Blaga" din Sibiu, 2006
Idem, ***Hermeneutica ortodoxă ca dezvoltare teologică în Tradiție***, Editura Astra Museum, Sibiu, 2013, 586p.

10.2. Referințe bibliografice suplimentare	BOBRINSKOY, B., <i>Împărtășirea Duhului Sfânt</i> (București 1999). — <i>Taina Bisericii</i> (Cluj-Napoca 2002).
	BULGAKOV, S., -, <i>Rugul care nu se misture. Studiu de interpretare dogmatică a unor elemente ale cultului Maicii Domnului în Ortodoxie</i> (București 2001).
	CLEMENT, O., -, <i>Trupul morții și al slavei</i> (București 1996). — -, <i>Întrebări asupra omului</i> (Alba Iulia 1997).
	COMAN, I. G., -, <i>"Și Cuvântul S-a făcut trup". Hristologie și mariologie patristică</i> (Timișoara 1993).

11. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

Se realizează prin contacte periodice cu reprezentanții acestora în vederea analizei problemei. elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere a personalității proiectarea și implementarea unor activități, proiecte de cercetare cu scopul aplicării competențelor dobândite în urma studiului disciplinei elaborarea unor strategii de îmbunătățire a funcțiilor cognitive din input, elaborare și output.
--

12. Evaluare

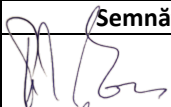
Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	66 % (minim 5)	% (minim 5)	CPE
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	% (min. 5)		
11.4b Seminar	Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		33 % (minim 5)	CPE
11.4c Laborator	Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate	- Chestionar scris - Răspuns oral - Caiet de laborator, lucrări experimentale, referate etc. - Demonstrație practică		% (minim 5)	N/A
11.4d Proiect	Calitatea proiectului realizat, corectitudinea	- Autoevaluarea, prezentarea și/sau susținerea proiectului - Evaluarea critică a unui proiect		% (minim 5)	N/A

	documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese		
11.5 Standard minim de performanță ²⁷ <i>Cunoașterea principalelor metode de cercetare istorică și teologică</i>			

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | _ | 5 | _ | / | 0 | _ | 9 | _ | / | 2 | _ | 0 | _ | 2 | _ | 5 | _ |

Data avizării în Departament: | 2 | _ | 7 | _ | / | 0 | _ | 9 | _ | / | 2 | _ | 0 | _ | 2 | _ | 5 | _ |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Pr. Conf. univ. dr. Nicolae Moșoiu	
Responsabil program de studii	Pr. Conf. univ. dr. Nicolae Moșoiu	
Director Departament	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	<i>Pr. Conf. dr. Vasile Bîrzu</i>

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSdP} \times C_C + \text{TOApSdP} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSdP = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSdP = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.